

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ■ ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023 ■ ΤΕΥΧΟΣ #233

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΩΝΤΑΣ ΤΟ

2022

ΕΦΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΔΕΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

7+4 ΣΕΙΡΕΣ
9+4 ΤΑΙΝΙΕΣ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Τρεις εταιρίες από τα Γιάννενα, στο κλαμπ των «100+»

ΤΡΕΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ με έδρα τα Γιάννενα περιλαμβάνονται στην ελληνική λίστα των «100+» του Forbes. Είναι δηλαδή στις εταιρίες που έκλεισαν την προηγούμενη οικονομική χρονιά (2021) με κύκλο εργασίας μεγαλύτερο από 100 εκατ. Ευρώ.

<https://typos-i.gr/article/treis-etairies-apo-ta-giannena-sto-klamp-twn-100>

2 Ο «συγγενής» ήταν απατεώνας

ΣΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ ενός ημεδαπού προχώρησαν αστυνομικοί του Τμήματος Άμεσης Δράσης και της Υποδιεύθυνσης Ασφάλειας Ιωαννίνων χτες το πρωί, στα Γιάννενα. Ο ημεδαπός φέρεται να εμπλέκεται σε τρεις υποθέσεις απάτης. Στην υπόθεση, η Αστυνομία εκτιμά ότι υπάρχει και μια συνεργός, τα στοιχεία της οποίας δεν έχουν ταυτοποιηθεί.

<https://typos-i.gr/article/o-syggenghs-htan-apatewnas>

3 Προσφορές (και) για πτήση Ιωάννινα- Ηράκλειο

ΜΕΧΡΙ τις 28 Δεκεμβρίου θα πρέπει να καταθέσουν προσφορές οι αεροπορικές εταιρίες για οκτώ γραμμές, εκ των οποίων για τις 6 προσέφυγε η SKY Express και για τις 2 δεν κατατέθηκε καμία προσφορά.

<https://typos-i.gr/article/prosfores-kai-gia-ptsh-iwannina-hrakleio>

4 Ιωάννινα: Η πολιτιστική ατζέντα της εβδομάδας (26-30 Δεκεμβρίου)

<https://typos-i.gr/article/iwannina-h-politistikh-atzenta-ths-ebdomadas-26-30-dekembriou>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»**.

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

2022: Επτά πρόσωπα των Ιωαννίνων

Η χρονιά που πέρασε, ήταν μια χρονιά κατά την οποία και οι Γιαννιώτες προσπάθησαν να βρουν τον βηματισμό τους μετά από δύο χρόνια πανδημίας με περιοριστικά μέτρα. Οι συνθήκες δεν ήταν και δεν είναι εύκολες για διάφορους λόγους για όσους προσπαθούν να δημιουργήσουν και να θέσουν τους στόχους τους. Ο «Τύπος Ιωαννίνων» επέλεξε επτά πρόσωπα της πόλης που εκτιμά ότι το 2022 έβαλαν το δικό τους λιθαράκι και σε κοινωνικό επίπεδο.

ΑΓΓΕΛΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

*δικηγόρος
και συγγραφέας*

Η ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΓΓΕΛΗ φέτος βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το βιβλίο της «Εκ Ζαγορίου Έν Ζαγορίω». Η συμβολή των Ζαγορίσιων στην Επανάσταση του 1821: Λόγιοι, Έμποροι, Φιλικοί» [Εκδόσεις Οσελότος, 2021]. Εκτός όμως από τη βράβευση, η Αγγελική Αγγέλη έβαλε ένα «σημάδι» στη διεπιστημονική έρευνα για την ιστορία του Ζαγορίου, ερανίζοντας και αξιολογώντας πηγές, πρόσωπα και πεπραγμένα. Πράγματα δηλαδή που έχουν μεν ξαναγίνει, αλλά η χρονική απόσταση από αυτά τα γραπτά που θεωρούνται δεδομένα και αξιόπιστα, έχει ήδη μεγαλώσει πολύ.

ΓΚΟΓΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

*παγκόσμια πρωταθλήτρια
κωπηλασίας*

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ που με πείσμα, πειθαρχία και σεμνότητα, ήρθε να αποδείξει ότι ο πρωταθλητισμός όχι μόνο στη γιαννιώτικη, αλλά και στην ελληνική κωπηλασία, έχει συνέχεια. Λίγους μήνες κλείσει τα 18 της χρόνια, η Κατερίνα Γκόγκου, μαθήτρια του Πρότυπου Λυκείου της Ζωσιμαίας Σχολής και αθλήτρια του Ναυτικού Ομίλου Ιωαννίνων, κατάφερε να πετύχει σημαντικές διακρίσεις στο σκιφ νεανίδων. Τέλη Μαΐου του 2022, πήρε το χρυσό μετάλλιο στο πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα εφήβων-νεανίδων στο Βαρέζε Ιταλίας. Δύο μήνες μετά, στην ίδια πόλη, θα κατακτούσε το χρυσό στο παγκόσμιο πρωτάθλημα εφήβων-νεανίδων. «Ήταν ένα όνειρο που δεν μπορούσα να φανταστώ ότι θα γίνει πραγματικότητα» ήταν η πρώτη της, αυθόρμητη αντίδραση.

ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

*φωτογράφος
και κινηματογραφιστής*

Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ και η ομάδα του φεστιβάλ «Φωτομετρία» φέτος καταφέραν κάτι ακόμα, εκτός από το να είναι το πιο «εξαγωγίμο» και γνωστό φεστιβάλ των Ιωαννίνων: το φεστιβάλ έχει το δικό του «σπίτι», στην οδό ΚΑ' Φεβρουαρίου, έναν πολυχώρο που θέλει να είναι κάτι παραπάνω από μια απλή «έδρα». Ο Παναγιώτης γεννήθηκε στα Γιάννενα, σπούδασε Φωτογραφία, Διοίκηση Επιχειρήσεων, είναι MSc στην Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων και συνιδρυτής του διεθνούς φωτογραφικού Φεστιβάλ Φωτομετρία και του PPC (Photometria Photography Center). Επίσης, έχει ολοκληρώσει 2 ντοκιμαντέρ (Λάκμος, 2020 και Ο ήχος των χρωμάτων, 2022) τα οποία επιλέχθηκαν σε αρκετά φεστιβάλ ντοκιμαντέρ στην Ελλάδα και το εξωτερικό και απέσπασαν τιμητικές διακρίσεις και βραβεία.

ΠΑΠΠΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

γιατρός

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ ήταν γνωστός και πριν δημιουργήσει το πιο ενδιαφέρον και ψύχραϊμο «ημερολόγιο πανδημίας», γράφοντας συχνά-πυκνά στο facebook για την παράξενη φάση που ζήσαμε τα τελευταία 2,5 χρόνια. Είναι γιατρός στα Γιάννενα, και επιπλέον, είναι ο συγγραφέας του βιβλίου «Οι επόμενες δύο εβδομάδες θα είναι κρίσιμες», όπου ανθολογεί τα «πανδημικά κείμενα», με τον ίδιο ενδελεχή, ψύχραϊμο, αλλά και ευχάριστο τρόπο.

Ο Γιώργος Παππάς ζει και εργάζεται στα Γιάννενα ως παθολόγος. Απόφοιτος και διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το ερευνητικό του έργο σε θέματα ζωνόσων και ετοιμότητας αντιμετώπισης επιδημιών (φυσικών και προκλητών), είναι διεθνώς αναγνωρισμένο.

ΣΤΑΡΑ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ερευνήτρια
Πολιτισμικής Οικολογίας
και συγγραφέας

Η ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΤΑΡΑ είναι μεταδιδακτορική ερευνήτρια Πολιτισμικής Οικολογίας, διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και συγγραφέας. Και ένας άνθρωπος που διατηρεί μια δυναμική σχέση με τη φύση, τον τόπο και τους ανθρώπους του και που δίνει έναν αγώνα για τη διατήρηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Ιδιαίτερα αξιόλογη ήταν η συμμετοχή της, πριν λίγα χρόνια, στην εργασία για τα ιερά δάση του Ζαγορίου και της Κόνιτσας, τα οποία έχουν ενταχθεί στο εθνικό ευρετήριο της Αυλής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Μέσα στο 2022, ήρθε μια σημαντική βράβευση από την Ακαδημία Αθηνών για το έργο της «Τα δέντρα του τόπου μας» (εκδόσεις Αρτέον, 2021), μια έκδοση-αποτέλεσμα μιας πολύχρονης έρευνας.

ΦΛΟΥΔΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

προϊστάμενος
στο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
Δήμου Ιωαννιτών

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΛΟΥΔΑΣ, στέλεχος της τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι από τους ανθρώπους που προσπάθησε πολύ ώστε να συστηματοποιηθεί και να γίνει «εργαλείο» ο συμμετοχικός σχεδιασμός για στοχευμένες παρεμβάσεις στην πόλη. Το προσπάθησε αξιοποιώντας, αλλά και υπερβαίνοντας την επαγγελματική του ιδιότητα. Δημιούργησε έναν «χώρο συζήτησης» για θέματα που αφορούν τον δημόσιο χώρο όπως η χρήση του ποδηλάτου, και υπενθύμισε επί της ουσίας ότι το δημόσιο συμφέρον απαιτεί συμμετοχή, συζήτηση και συναπόφαση.

ΧΟΥΒΑΡΔΑΣ ΚΩΣΤΑΣ

γυμναστής

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΧΟΥΒΑΡΔΑΣ κατάγεται από τη Μυτιλήνη και ζει στα Γιάννενα. Επίσης, είναι ένας από τους ανθρώπους που κυνήγησαν και πέτυχαν (ανεπίσημα ακόμα) ένα ρεκόρ Γκίνες: 7 μαραθώνιοι, σε 7 εβδομάδες, με χρόνο κάτω από 3 ώρες. Τον περασμένο Νοέμβριο, ολοκλήρωσε έναν απίθανο στόχο: Τερμάτισε στον Μαραθώνιο της Αθήνας, σε 2.54.21, «γράφοντας» έτσι μια σοβαρή υποψηφιότητα, για την είσοδο στο βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες.

Γρεβενίτι, «κατάρρυτον και κατάφυτον»

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

Το Γρεβενίτι (απαντάται και με τη γραφή Γρεβενήτι) είναι ένα από τα βλαχόφωνα χωριά του Ανατολικού Ζαγορίου των Ιωαννίνων, «κατάρρυτον και κατάφυτον» όπως το είχε χαρακτηρίσει πριν από ενάμισο αιώνα περίπου ο λόγιος και ιστορικός Ιωάννης Λαμπρίδης. Ο τόπος παραμένει κατάφυτος και με άφθονα τρεχούμενα νερά.

Η προέλευση δε της ονομασίας του Γρεβενιτίου αποδίδεται είτε σε σλάβικη είτε σε ελληνική λέξη. Η παράδοση θέλει πάντως το χωριό να κατοικήθηκε από ανθρώπους της περιοχής των Γρεβενών.

Η πρώτη γραπτή μαρτυρία για την ύπαρξη του χωριού καταγράφεται τον 17ο αιώνα, σε επιγραφή της εκκλησίας του Αγίου Δημητρίου (1668). Ωστόσο, εκτιμάται ότι υπήρξε οικισμός νωρίτερα.

Κατά τον 18ο και τον 19ο αιώνα, το Γρεβενίτι βίωσε την ακμή του όπως όλο το Ζαγόρι χάρη στα προνόμια που είχαν παραχωρηθεί από τις οθωμανικές αρχές και στη μετανάστευση κατοίκων του σε εμπορικά κέντρα της Ρουμανίας, της Ρωσίας κι αλλού.

Το τέλος της ευημερίας και της εξωστρέφειας θα έρθει με τους βαλκανικούς πολέμους. Με

την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, στο χωριό λειτουργούσαν τρία σχολεία με 122 συνολικά μαθητές και 4 δασκάλους.

Τη δύσκολη περίοδο του Μεσοπολέμου ακολούθησε η ακόμα πιο δύσκολη περίοδος του πολέμου. Κατά τη διάρκεια του πολέμου, το Γρεβενίτι κάπκε τρεις φορές από τους Γερμανούς, οι οποίοι άφησαν πίσω τους και 22 νεκρούς. Μεταπολεμικά, το χωριό είχε την πορεία που είχαν πολλά χωριά της Ηπείρου. Όσοι κάτοικοι παρέμειναν, ασχολήθηκαν με τη γεωργία και την υλοτομία.

Από τα πιο σημαντικά μνημεία του Γρεβενιτίου, πέραν του Ιερού Ναού του Αγίου Δημητρίου, είναι η Ιερά Μονή Βουτσάς και το πέτρινο γεφύρι της Τσίπιανης στον ποταμό Βάρδα. Ιδιαίτερη οικολογική σημασία έχει και η λίμνη Ζορίκα, ή αλλιώς η λίμνη με τα νούφαρα.

Το Γρεβενίτι έμελλε να αναδείξει σημαντικούς λόγιους, όπως τον Λέανδρο Βρανούση (1921-1993), φιλόλογο, λογοτέχνη, ιστορικό-ερευνητή ο οποίος διετέλεσε επί μια 20ετία διευθυντής του Κέντρου Έρευνας Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού, και ο Ευστάθιος Σκάρπας (1886-1936), επίσκοπος Περιστεράς. Μάλιστα, ο Σκάρπας κληροδότησε στο χωριό τη βιβλιοθήκη του που περιλαμβάνει βιβλία και χειρόγραφα. Η βιβλιοθήκη «Ευστάθιος Σκάρπας» στεγάζεται σε κτίριο του χωριού.

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

«...And a Rocking New Year» με Γ. Γάκη

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ Κέντρο Δήμου Ιωαννιτών διοργανώνει ένα «πάρτυ» με Rock n Roll τραγούδια -με γιορτινή προσέγγιση- με τον Γιώργο Γάκη και αγαπημένους φίλους του, την Τρίτη 3 Ιανουαρίου, στις 21:00, στην αίθουσα «Β. Πυραινέλλας». Ο τίτλος της εκδήλωσης είναι «... And a Rocking New Year».

Συμμετέχουν οι μουσικοί: Γιώργος Γάκης, φωνητικά, Κώστας Δημητρίου, ντραμς, Άκης Κασκάνης, μπάσο, Βασίλης Λαγδάς, κιθάρα, Αχιλλέας Ράδης, πιάνο, Παναγιώτης Τέλης, σαξόφωνο.

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ συναυλία με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δημοτικού Ωδείου Ιωαννίνων σε μουσική διεύθυνση του Γ. Χλίτσιου διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών την Πέμπτη 5 Ιανουαρίου, στις 20:30, στην αίθουσα «Β. Πυραινέλλας».

Η εκδήλωση θα ξεκινήσει με χαιρετισμό και ευχές για το νέο έτος από την αντιδήμαρχο Πολιτισμού και πρόεδρο του Πνευματικού Κέντρου Ελένη Ακονίδου. Η Συμφωνική Ορχήστρα του Δημοτικού Ωδείου θα ερμηνεύσει έργα των Johann και Josef Strauss:

■ Johann Strauss, Blumenfest Polka, op.111

■ Johann Strauss, Rosen aus dem Süden Walzer, op.388

■ Johann & Josef Strauss, Pizzicato Polka

■ Johann Strauss, G' schichten aus dem Wienerwald, op.325

■ Johann Strauss, Annen Polka, op.117

■ Johann Strauss, An der schönen blauen Donau, op.314.

ΘΕΑΤΡΟ

3 ΚΑΙ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

«Γλυκομομαχίες»

Τη χριστουγεννιάτικη θεατρική παράσταση «Γλυκομομαχίες» παρουσιάζει το Θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14) στις 3 και 4 Ιανουαρίου, στις 17:15. Το έργο διαδραματίζεται στο εργαστήριο ζαχαροπλαστικής του κυρίου Παντεσπάνη. Το κείμενο και η σκηνοθεσία είναι της Μίνας Παππά. Πρωτότυπη μουσική: Δημήτρης Μπασδάνης, σκηνογραφία-ενδυματολογία: Άννα Παρίσση, χορογραφίες Φανή Σκεντέρη, φωνητική διδασκαλία: Κατερίνα Βασιλείου, κατασκευή κούκλας: Σωκράτης Παππάς. Παίζουν: Πέτρος Χριστακόπουλος, Γιάννης Παπαγεωργίου, Λένα Σοκορέλη, Μίνα Παππά και Σωκράτης Παππάς. Γενική είσοδος 8€. Τηλέφωνο κρατήσεων: 6979139705.

3 ΚΑΙ 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Πρωτοχρονιάτικες παραστάσεις αφήγησης με το «Αδράχτι»

Διαδραστική παράσταση αφήγησης διοργανώνει το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων σε συνεργασία με την ομάδα «Αδράχτι» στις 3 Ιανουαρίου, στις 18:00, και στις 8 Ιανουαρίου, στις 12 το μεσημέρι, στο Καμπέριο Θέατρο. Η παράσταση, διάρκειας 50', απευθύνεται σε μικρούς και μεγάλους και συνοδεύεται μουσικά, ζωντανά στη σκηνή, με τραγούδια που έχουν γραφτεί για την παράσταση και κάλαντα από όλη την Ελλάδα. Στην αφήγηση η Μαρία Μαχαίρα και στη μουσική και στο τραγούδι ο Αντώνης Καρασταμάτης. Γενική είσοδος: 5 ευρώ (στα ταμεία του θεάτρου).

3-8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

«Ποιος θα σώσει τα Χριστούγεννα;»

Την παράσταση «Ποιος θα σώσει τα Χριστούγεννα;» ανεβάζει η Παιδική Σκηνή του Θεάτρου Actina (Κομνηνής 8) στις 3, 4, 5, 6 και 7 Ιανουαρίου στις 18:00 και στις 8 Ιανουαρίου, στις 11:30. Τη σκηνοθεσία έχει αναλάβει η Αθηνά Τσιγκιά. Τους ρόλους ερμηνεύουν: Άννα Παπανικολάου, Δέσποινα Ναυρόζογλου και Σταύρος Σταυρόπουλος. Ακορντεόν παίζει επί σκηνής η Σοφία Πατσιούρα. Η υπόθεση: «Οι γιορτές έρχονται με γοργό ρυθμό και η Μαγεία των Χριστουγέννων εξαφανίζεται. Ο Αϊ Βασίλης αναθέτει στο πιο έμπιστο ξωτικό του την αποστολή να σώσει τα Χριστούγεννα και η περιπέτεια αρχίζει. Άραγε θα τα καταφέρουν;». Η διάρκεια της παράστασης είναι 60'. Εισιτήριο: 10€ ενήλικες, 7€ παιδιά. Προώληση: 8€ ενήλικες. Εισιτήρια: Βιβλιοπωλείο Αναγνώστης & Θέατρο Actina & viva.gr. Πληροφορίες-κρατήσεις: 6974865401.

7+4 σειρές του '22 που αξίζουν

Το 2022 ήταν η χρονιά που (ξανα)φερε τις μεγάλες τηλεοπτικές παραγωγές, οι οποίες, ειδικά με τη Disney στο παιχνίδι, ενίσχυσε «ξεχειλώνουν» τη δημιουργικότητα, τα σενάρια, τις ιστορίες και τα «σήματα κατατεθέντα». Εντάξει, καλές ήταν οι δύο σειρές-spin off του Άρχοντα και του Game of Thrones αλλά έλεος κάπου. Καλύτερες ήταν επτά περιπτώσεις που μας προέκυψαν με λιγότερο hype.

THE BEAR

Ο ΤΖΕΡΕΜΙ ΑΛΕΝ Γουάιτ, ο Λιπ του βιβλικής αξίας, Shameless, είναι ο νεαρός σεφ που επιστρέφει στο σπίτι για να αναλάβει την πατρική επιχείρηση, πράγμα όχι ιδιαίτερα απλό. Η σειρά που έκανε φέτος πρώτη σεζόν, εκτός του ότι δίνει μια διαφορετική εκδοχή της κουζίνας, σε σχέση με τα διάφορα chef realities, είναι καθηλωτική με δράση και συναίσθημα.

WE OWN THIS CITY

Ο ΝΤΕΒΙΝΤ ΣΑΪΜΟΝ λέει αλήθειες και εμείς, είμαστε οι απόστολοι μαθητές. Το team Wire επιστρέφει στη Βοστώνη και περιγράφει, σε μια μίνι σειρά, μια αληθινή μπάτσοιστορία. Ο τόπος γνωστός, αρκετός από τις φάτσες γνωστές και το αποτέλεσμα, εγνωσμένα καλό για άλλη μια φορά.

ANDOR

ΟΤΑΝ δεν μπλέκεται (πολύ) η Force, τα σπινόφ του Πολέμου των Άστρων είναι καλύτερα. Το Andor για παράδειγμα, που είναι ένα προοίμιο της καλύτερης ταινίας των τελευταίων ετών στο starwarsικό σύμπαν, του Rogue 1, είναι μια από τις καλύτερες σειρές του 2022.

PEACEMAKER

Η ΞΕΚΑΡΔΙΣΤΙΚΗ έκπληξη της χρονιάς έρχεται από την DC και τον Peacemaker, το γνωστό (αντι)ήρωα που ξεπήδησε από την κάπως ανεκτική Suicide Squad και δια χειρός Τζέιμς Γκαν που αναλαμβάνει εργολαβικά το σύμπαν της DC, έκανε θραύση. Κυριολεκτικά...

SANDMAN

ΕΥΤΥΧΩΣ, το Netflix έδωσε συνέχεια την εξαιρετική πρώτη σεζόν του Sandman που κυμαίνεται κάπου μεταξύ Νιλ Γκάιμαν, Cure και Ίαν Κέρτις. Ένα από τα καλύτερα και πιο σκοτεινά graphic novels του πλανήτη, μεταφέρεται με πολύ ωραίο τρόπο στο γυαλί.

SLOW HORSES

Ο ΓΚΑΡΙ ΟΛΑΝΤΜΑΝ δήλωσε πρόσφατα ότι βαδίζει προς την έξοδο της καριέρας του. Στο μεταξύ όμως έβαλε τις πιο άθλιες κάρτες του και ξανάγινε μυστικός πράκτωρ, σε μια σειρά που κυμαίνεται από τυπική κατασκοπική αγγλικούρα (Σμάιλι), μέχρι new age αποστολές. Αλλά ο παλιός δίνει πάντα τη λύση...

WEDNESDAY

Η ΑΝΤΑΜΣ των καιρών μας είναι εδώ και είναι εξαιρετικά μαύρη, έξυπνη και διασκεδαστική. Με Τζένα Ορτέγα να εργαλειοποιεί χορευτικά τους Cramps και Κριστίνα Ρίτσι σε μπόνους ρόλο, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε, από το να περιμένουμε την επόμενη σεζόν;

Το 2022 όμως είχε και συνέχειες, καθώς και φινάλε. Δύο από αυτά, ανήκουν στις ίσως καλύτερες σειρές της πρόσφατης πενταετίας (και βάλε) και άλλα δύο, που συνεχίστηκαν και συνεχίζονται.

THE BOYS

Η ΤΡΙΤΗ ΣΕΖΟΝ ενδέχεται να είναι και ό,τι καλύτερο έπαιξε φέτος η τηλεόραση, μαζί με το Peacemaker. Τα παλικάρια είναι ξανά εδώ, λένε καντ, σασσάιτ, μπόλοκς και τέτοια και οι σούπερ ήρωες είναι κατά κύριο λόγο, καθίκια. Έπος, έπος, έπος...

ATLANTA

Η ΠΙΟ ΣΟΦΗ σειρά του τηλεοπτικού σύμπαντος έλαβε τέλος, γιατί ο Ντόναλντ Γκλόβερ έχει και άλλες δουλειές (μπες στο Community movie, μπες στο Community movie...). Αλληγορίες, αστειασμοί, δράματα, σχεδόν μεταφυσικές φάσεις και εν τέλει, μια από τις καλύτερες κατακλείδες.

BETTER CALL SAUL

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ η κατάληξη του πιο καταφερτζή δικηγόρου στην Αλμπουκέρκη; Ο Βινς Γκίλιγκαν έβαλε τελεία στο breaking bad σύμπαν του, με μια σεζόν όπου σπάσανε καρδιές, κεφάλια, καταπιστεύματα και γενικώς, έγιναν όσα έπρεπε και μερικά που ίσως δεν περίμενε κανείς.

WHITE LOTUS

ΧΩΡΙΣ αμφιβολία, η πιο διασκεδαστική resort κωμική σειρά θρίλερ, είναι το White Lotus του Μάικ Γουάιτ, με δύο σεζόν κοντά-κοντά. Καταρχάς, ο Μάικ Γουάιτ είναι ο τύπος που του παίρνει τη δουλειά ο Τζακ Μπλακ στο School of Rock και γι αυτό, του αξίζει μεγαλύτερος ακόμη σεβασμός. Δεύτερον, συνδετικός κρίκος στις δύο σεζόν, είναι η εξαιρετική Τζένιφερ Κούλιτζ. Τρίτον, η δεύτερη σεζόν είναι ακόμα καλύτερη από την πρώτη.

Εννιά ταινίες για να δείτε... (και τέσσερις για να μη δείτε)

Το 2022, η πρώτη «κανονική χρονιά» και για το σινεμά, είχε κάμποσες ενδιαφέρουσες προτάσεις, συν κάποιες που συνιστούν μεγάλες απογοητεύσεις. Ιδού, εννιά, συν τέσσερις, από τις παραπάνω.

NOPE

ΤΟ ΝΕΟ ΘΡΙΛΕΡ του Τζόρνταν Πιλ είναι ένα από τα πιο παράξενα και ταυτόχρονα, πιο ενδιαφέροντα φιλμ της χρονιάς που πέρασε. Μαύροι καουμπόηδες, μεταφυσικά σκηνικά, αόρατοι εχθροί, το απαραίτητο ελεγχόμενο gore των ταινιών του Πιλ και λίγος θριλερικός εσπετισμός, όπως και τα Get out, Us.

KNIVES OUT: GLASS ONION

Η ΝΕΑ ΚΩΜΩΔΙΑ του Ράιαν Τζόνσον, που εισήγαγε (επιτέλους) ξανά το πρωτότυπο σενάριο στις κωμωδίες και όχι τα έτοιμα ή απλώς, τις μεταφορές βιβλίων, διατυπώνει ένα κρίσιμο ερώτημα, που χρειάζεται απάντηση: μήπως τελικά όλοι αυτοί οι geniuses που βγάζουν ένα σκασμό λεφτά στην πλάτη εργαζόμενων και καταναλωτών, είναι και λιγάκι ηλίθιοι;

BANSHEES OF INISHERIN

ΚΟΛΙΝ ΦΑΡΕΛ και Μπρένταν Γκλίσον επανέρχονται υπό τη διεύθυνση του (τρομερού) Μάρτιν μακ Ντόνα, 14 χρόνια μετά την «Αποστολή στο Μπρυζ». Μαντέψτε: τα Ξωτικά του Ινιςέριν είναι εξίσου καλά, αν όχι και λίγο καλύτερα.

BONES AND ALL

Ο ΓΚΟΥΑΝΤΑΝΙΝΟ επιστρέφει στα θρίλερ και φτιάχνει κάτι που στα '80s θα ήταν «teenage gore» ή το πολύ «Lost Boys». Ο Τιμοτέ Σαλαμέ Φρατερνιτέ Εγκαλιτέ είναι κεντρική φυσιογνωμία, δίπλα στην Τέιλορ Ράσελ, που έχουν ένα κοινό γκουρμέ χαρακτηριστικό...

TRIANGLE OF SADNESS

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ταινία του 2022: ειρωνεία, λεπτό χιούμορ, χοττροκομμένο χιούμορ, ο Γούντι Χάρελσον καλύτερος καπετάνιος από την εποχή του κάπτεν Αντάμα και ο Ρούμπεν Έσλουντ δίνει κρίσιμες απαντήσεις για τα πράγματα που συμβαίνουν στον κόσμο μας, εν έτει 2022.

SEE HOW THEY RUN

ΑΓΓΛΙΚΟ, θανάσιμα αστείο, στυλάτο και πάνω από όλα με τέλειο μυστακοφόρο Σαμ Ρόγκουελ.

Τέσσερις απογοητεύσεις

THREE THOUSAND YEARS OF LONGING

ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΝΤΡΙΣ Έλμπα και Τίλντα Σουίντον σε εξαιρετικό παραμύθι, σε σκηνοθεσία του Mad Max Τζορτζ Μίλερ.

CARD COUNTER

ΜΑΖΙ με το Triangle of Sadness, καλύτερη της χρονιάς. Βγήκε το '21, ήρθε στην Ελλάδα όμως το '22 και ο Όσκαρ Άιζακ δίνει μια εξαιρετική παράσταση ως παίκτης, στην ταινία του τεράστιου Πωλ Σρέιντερ.

EVERYTHING, EVERYWHERE, ALL AT ONCE

ΘΥΜΑΣΤΕ το σκηνικό στη Μαφάλντα που ο Φελίπε σκέφτεται πώς θα ήταν, αν όλα (μα όλα) ήταν εδώ, την ίδια στιγμή;. Ε, οι Νταν Κβαν και Ντάνι Σάινερτ έκαναν κάτι παρόμοιο, αλλά σε ένα μετα-πολυ-υνiverse που μάλλον θα ζήλεψαν στην Marvel, δεδομένης της αυξάνουσας κενότητας των τελευταίων της δημιουργιών. Πρωταγωνιστεί η αγαπητή Μισέλ Γιέο.

DON'T WORRY DARLING

ΜΕΤΡΙΟ θρίλερ με τη Φλόρενς Πιου και τον Χάρι Στάιλς σε σκηνοθεσία της Ολίβια Γουάιλντ. Προτιμητέα η Ολίβια στο Booksmart ως σκηνοθέτιδα, καλύτερος ο Χάρι στο «My Policeman».

AMSTERDAM

ΤΟΣΗ διαφήμιση, τόση προσδοκία, τόση αναμονή, για μια έτσι και έτσι «συνωμοσία αταίριαστων». Ας ελπίσουμε ότι το Babylon είναι καλύτερο.

BLONDE

ΤΟ NETFLIX έφτιαξε μια μετριότητα παραγωγή για τη ζωή της Μέριλιν Μονρό, όπου το πιο επιτυχημένο πράγμα ήταν η προσπάθεια να μοιάσει φυσιογνωμικά στο πρόσωπο αναφοράς, η πρωταγωνίστρια Άννα ντε Άρμας.

NORTHMAN

ΑΥΤΗ τη φορά, ο Ρόμπερτ Έγκερς των τρομερών Witch και «Ο Φάρος» μας τα χάλασε. Ο «Άνθρωπος από τον Βορρά» ήταν πολύ κατώτερος των προσδοκιών και κατά περίπτωση, ήθελε να μοιάσει σε μέτρια σεζόν των Vikings.

ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΧΟΚΣ

Ο σημαντικότερος «άγνωστος» σκηνοθέτης του Χόλιγουντ

Από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες του αμερικάνικου κινηματογράφου, ο Χάουαρντ Χοκς παραμένει σχετικά άγνωστος στο ευρύ κοινό, παρότι στο ενεργητικό του έχει τεράστιες επιτυχίες, δημιουργίες που παραμένουν αναλλοίωτες στο χρόνο, λατρεμένες για τους γνήσιους κινηματογράφοφίλους, πυξίδες για σπουδαίους κινηματογραφιστές.

Μπαίνοντας από παιδί στα κινηματογραφικά πλατό - θα γυρίσει την πρώτη του βωβή ταινία σε ηλικία μόλις 21 ετών - ο Χοκς θα κατανοήσει και θα κάνει πράξη δυο από τις σημαντικότερες αρχές του κινηματογράφου: Πρώτον, το μεγαλείο της απλότητας και της λιτής και απέριπτης αφήγησης, κάτι στο οποίο ξεπέρασε ακόμη και τον τρομερό, μέγα δάσκαλο, Τζον Φορντ, αποφεύγοντας τις φαντεζί τεχνικές, τους ειδικούς φακούς, το επιτηδευμένο στήσιμο της κάμερας και δεύτερον, έκανε αξίωμα τη θυσία του σκηνοθέτη προς χάριν της ταινίας και της αποτελεσματικότητάς της. Ο Χάουαρντ Χοκς είναι απ' τους ελάχιστους σπουδαίους σκηνοθέτες που μπήκαν και διέπρεψαν σχεδόν σε όλα τα κινηματογραφικά είδη, από πνευματώδεις κωμωδίες και δράματα μέχρι φιλμ νουάρ, πολεμικά και γουέστερν, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνυε τους ηθοποιούς του, παραδίδοντας τους όλη την κρέμα της δόξας. Εκεί, όμως, που δίνει τα ρέστα του, είναι στο ντεκουπάζ, δηλαδή στη διαδοχή των πλάνων, για την αφήγηση μιας σκηνής. Τα πλάνα του δένουν τόσο αρμονικά κι έχουν το απαραίτητο νεύρο, σαν το κορμί ενός κορυφαίου χορευτή, δίχως περιττά λίπη και φιοριτούρες που μπορεί να δοξάζουν τον σκηνοθέτη, αλλά χαντακώνουν το συνολικό έργο. Επιπλέον, η αφήγησή του ρέει με μία πρωτόγνωρη φυσικότητα, σαν ένα παρθένο ρυάκι, με γάργαρα δροσερό νερό. Ο ίδιος το λέει πιο απλά: «Η δουλειά μου είναι να αφηγούμαι ιστορίες σε κίνηση. Τις βάζω σε κίνηση, λοιπόν». Ναι, τόσο απλά, αλλά και τόσο απαιτητικά.

Με αφορμή τα 45 χρόνια από τον θάνατό του (απεβίωσε στις 26 Δεκεμβρίου του 1977) είναι μια ευκαιρία να θυμηθούμε άγνωστα στοιχεία της ζωής του και του χαρακτήρα του, να ξετυλίξουμε το σελιλόιντ της μακράς πορείας του και τους λόγους που επηρέασε τον παγκόσμιο κινηματογράφο.

Ο Χάουαρντ Γουίντσεστερ Χοκς γεννήθηκε στις 30 Μαΐου του 1896 στο Γκόσεν της Ιντιάνα. Ήταν το πρωτότοκο παιδί ενός πλούσιου κατασκευαστή χαρτιού και μητέρα του ήταν κόρη ενός πλούσιου βιομηχάνου. Ήταν ένα παιδί που μεγάλωσε στα πλούτη, που τους κρύους χειμώνες μετακόμιζε, με την οικογένειά του, στην Πασαντίνα της Καλιφόρνιας, όπου και έμειναν για πάντα από το 1910. Από το 1912 άρχισε να πιλοτάρει αεροπλάνα, ενώ το 1913 στάλθηκε στην Ακαδημία Phillips Exeter στο Νιου Χάμσαϊρ, ένα κολέγιο μόνο για πλούσιους. Το 1914 θα κερδίσει το πρωτάθλημα των ΗΠΑ στο τένις, στη συνέχεια θα γίνει δεκτός στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ στη Νέα Υόρκη, όπου σπούδασε μηχανολόγος μηχανικός, ενώ «διακρίθηκε» και στην άστατη φοιτητική ζωή, περνώντας περισσότερο τον χρόνο του πίνοντας και παίζοντας ζάρια. Υπηρέτησε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ως υπολοχαγός στην αεροπορία, ενώ το 1917 θα, επιστρέψει στο Χόλιγουντ, όπου έκανε βοηθητικές εργασίες και δούλεψε δίπλα στον Σεσίλ Ντε Μιλ.

Η ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΠΙΚΦΟΡΝΤ

Το πάθος του για την αεροπορία θα τον ωθήσει να κάνει σημαντικές γνωριμίες, όπως τον σκηνοθέτη Βίκτορ Φλέμινγκ, που είχε τρέλα και με τα γρήγορα αυτοκίνητα. Ο Χοκς θα αρχίσει να αγωνίζεται σε αγώνες, ενώ αρκετά χρόνια μετά, «φτιάχνοντας» το δικό του αγωνιστικό αυτοκίνητο, θα κερδίσει την κούρσα της Ινδιανάπολης. Ταυτόχρονα, οι φιλίες του θα τον βάλουν ακόμη πιο βαθιά στο Χόλιγουντ, για να γυρίσει την πρώτη του ταινία σε ηλικία 21 ετών, με πρωταγωνίστρια την ντίβα της εποχής Μαίρη Πίκφορντ.

ΤΟ «ΤΙΜΗΤΙΚΟ» ΟΣΚΑΡ

Αυτό ήταν. Ο Χοκς θα ξεκινήσει μία μακρά πορεία στον κινηματογράφο, κάνοντας δεκάδες ταινίες, που ποτέ δεν ξέπεσαν στη μετριότητα, ενώ δεν ήταν λίγες αυτές που θα χαρακτηρίζονταν απλά άψογες ή και αριστουργήματα. Παρόλα αυτά, ο Χοκς δεν θα κερδίσει ποτέ το Όσκαρ σκηνοθεσίας και θα λάβει μόνο ένα τιμητικό Όσκαρ, για την προσφορά του στον κινηματογράφο, δύο χρόνια πριν πεθάνει. Άλλωστε, δεν είναι η πρώτη περίπτωση σκηνοθέτη, που η Αμερικάνικη Ακαδημία Κινηματογράφου θα δείξει μικρόψυχη και ανεπαρκής για να κρίνει το μεγαλοφυές ταλέντο ενός σκηνοθέτη. Τα παραδείγματα πολλά, από Τσάρλι Τσάπλιν και Όρσον Γουέλς, μέχρι Χίτσκοκ και Στάνλεϊ Κιούμπρικ...

Ο Χάουαρντ Χοκς, που θα παντρευτεί τρεις φορές και θα αποκτήσει τέσσερα

Κωμωδίες, γουέστερν και νουάρ

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ του που πρέπει να μνημονευτούν είναι τόσες που δύσκολα θα χωρούσαν σε ένα βιβλίο. Επίσης, πλην των Γουίλιαμ Γουάιλερ και Στάνλεϊ Κιούμπρικ, ήταν αυτός που περιηγήθηκε τόσο πετυχημένα και ιδιοφυώς σε όλα τα κινηματογραφικά είδη. Εκεί όμως που διέπρεψε είναι κυρίως στη σκρούμπολ (πνευματώδη) κωμωδία, το φιλμ νουάρ και το γουέστερν. Μερικές μόνο απ' τις ταινίες που πρέπει να έχει δει κάθε γνήσιος σινεφίλ είναι: Στην κωμωδία, με τους αστραφετούς διαλόγους, το ευφάνταστο ρομάντζο, την πανέξυπνη δομή, ξεχωρίζουν ταινίες όπως «Ξαναπαντρεύομαι τη Γυναίκα μου», με τον Κάρι Γκραντ και την Ρόζαλιν Ράσελ, «Η Γυναίκα με τη Λεοπαρδαλή», με Κάρι Γκραντ και Κάθριν Χέμπαρντ, «Ο Βαρνάβας, η Εντβίνα, η Μαϊμού και το Μπογκαμόλετς» με Γκραντ και Τζίντζερ Ρότζερς, «Η Νύφη Ήταν Αρσενική» με την Αν Σέρινταν και πάλι τον Κάρι Γκραντ, τον οποίο εκτιμούσε ιδιαίτερα ο Χοκς. Επίσης, της ίδιας τάξεως είναι και οι κωμωδίες «Ο Καθηγητής και η Γυμνή Χορευτριά» με τον Γκάρι Κούπερ, την Μπάρμπαρα Στάνγουικ και μια πλειάδα από αξέχαστους καρατερίστες, καθώς και το πασίγνωστο κωμικό μιούζικαλ «Οι Άντρες Προτιμούν τις Ξανθιές» με Μέριλιν Μονρόε και Τζέιν Ράσελ.

Αν και στο γουέστερν, η κυριαρχία του Τζον Φορντ ήταν αδιαμφισβήτητη, ο πανούργος Χάουαρντ Χοκς θα γυρίσει ορισμένα από τα καλύτερα φιλμ του είδους. Πρωτίστως, το αξέχαστο και απίστευτα γοητευτικό «Ρίο Μπράβο» με Τζον Γουέιν, Ντιν Μάρτιν, Γουόλτερ Μπρέναν και την αποκάλυψη Άντζι Ντίκινσον και το αριστουργηματικό και βαθιά μελετημένο στην ψυχολογία των ηρώων, την κόντρα πατέρα-παιδιού, παλιού-νέου, «Κόκκινο Ποτάμι», με Τζον Γουέιν, Γουόλτερ Μπρέναν και την ανάδειξη του Μονγκόμερι Κλιφτ. Επίσης, το ριμέικ του «Ρίο Μπράβο» και σχεδόν ισάξιο «Ελ Ντοράντο» και πάλι με Τζον Γουέιν, αλλά αυτή τη φορά έχοντας δίπλα του τον Ρόμπερτ Μίτσαμ και τον νεαρό Τζέιμς Καν, το ρομαντικό «Ποτάμι Χωρίς Επιστροφή», με Ρόμπερτ Μίτσαμ και Μέριλιν Μονρόε, αλλά και τα «Big Sky» και «Ρίο Λόμπο», τα οποία του ίδιου δεν του πολυάρεσαν, αλλά έμειναν κλασικά. Θα γυρίσει ίσως το καλύτερο φιλμ νουάρ όλων των επο-

παιδιά, ήταν μια ιδιαίτερη περίπτωση. Αθεράπευτος Ρεπουμπλικάνος, χωρίς, ωστόσο, να έχει εξαρτήσεις και πολλούς δεσμούς με την πολιτική, λάτρευε τον Τζον Γουέιν - υποστηρίζοντας «πώς να αντέξει κάποιος στο ίδιο πλάνο μαζί του;»

και θεωρούσε τους νέους εκείνης της εποχής Στιβ Μακ Κουίν και Κλιντ Ίσγουντ κάπως «θλυπρεπείς!» Ταυτόχρονα, όμως, σχεδόν πάντα επιφύλασσε, στις ταινίες του, έναν ιδιαίτερος ιδιοφυή και σημαντικό ρόλο για την γυναίκα. Θα μπο-

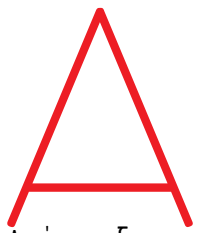
Τζον Γουέιν, Άντζι Ντίκινσον και Χάουαρντ Χοκς στην ταινία «Ρίο Μπράβο» [1959]

χών «Big Sleep» («Πάθος και Αίμα») με τον εκπληκτικό Χάμφρεϊ Μπόγκαρντ και την Λορίν Μπακόλ, σε σενάριο των Μπράκετ και Φόκνερ, που διασκευάζουν Τσάντλερ, ενώ με το ίδιο πρωταγωνιστικό ζευγάρι θα μας μαγέψει και στη «Σειρήνα της Μαρτινίκα». Επίσης, θα σκηνοθετήσει το κλασικό γκανγκστερικό φιλμ «Ο Σημαδεμένος» με τον Πολ Μιουνι, το ιστορικό «Γη των Φαραώ», το φιλμ επιστημονικής φαντασίας «Πράγμα από τον Άλλο Κόσμο», που θα γινόταν έμπνευση για τον Τζον Κάρπεντερ στη φημισμένη «Απειλή» του, καθώς και το δραματικό «Λοχίας Πόρκ», με το οποίο βρέθηκε για πρώτη και μοναδική φορά στους υποψήφιους για Όσκαρ.

ρούσε να χαρακτηριστεί και ένας πρωτόπορος φεμινιστής! Αυτός ήταν ο Χάουαρντ Χοκς, ο σκηνοθέτης που μπορούσε να κάνει τα πάντα και να συμπληρώνει καθοριστικά τον Τζον Φορντ στο αλφαβητάρι του κινηματογράφου.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2022

Τα ρεκόρ που καταρρίφθηκαν τη χρονιά που φεύγει

Από τις εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες, που καταγράφηκαν σε πολλά σημεία του πλανήτη, μέχρι τις τιμές της ενέργειας που έφθασαν στα ύψη και τα εκατομμύρια προσφύγων που εγκατέλειψαν την Ουκρανία για να γλιτώσουν από τον πόλεμο, το 2022 ήταν μια χρονιά άκρων.

Το AFP αναφέρεται σε μερικά από τα ρεκόρ που καταρρίφθηκαν

ΤΙΜΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ΕΙΣΒΟΛΗ της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο προκάλεσε άλμα στο κόστος της ενέργειας και των τροφίμων, με τον δείκτη τιμών τροφίμων του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) του ΟΗΕ να σημειώνει ιστορική κορύφωση τον Μάρτιο και το κόστος του φυσικού αερίου στην Ευρώπη να φτάνει σε υψηλά ρεκόρ. Ο ετήσιος πληθωρισμός της ευρωζώνης ανέβηκε σταθερά στο 10,6% τον Οκτώβριο, η μεγαλύτερη αύξηση από τη θέσπιση του δείκτη το 1997.

ΑΦΟΡΗΤΗ ΖΕΣΤΗ

Η ΕΥΡΩΠΗ πέρασε το πιο ζεστό καλοκαίρι που έχει καταγραφεί με το θερμόμετρο να χτυπάει κόκκινο σε πολλές χώρες, περιλαμβανομένης της Αγγλίας όπου ο υδράργυρος έφθασε για πρώτη φορά τους 40 βαθμούς Κελσίου. Οι δασικές πυρκαγιές που σχετίζονται με την υψηλή θερμοκρασία και την υγρασία επίσης κατέκαψαν μεγαλύτερες εκτάσεις γης -πάνω από 6 εκατομμύρια στρέμματα- από ό,τι είχε συμβεί μέχρι σήμερα στην Ευρώπη.

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ στην Ουκρανία προκάλεσε επίσης το μεγαλύτερο κύμα προσφύγων στην Ευρώπη από το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Περισσότεροι από επτά εκατομμύρια Ουκρανοί εγκατέλειψαν τη χώρα και κατέφυγαν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και άλλοι 6,9 εκατομμύρια εκτοπίστηκαν στο εσωτερικό της, σύμφωνα με την Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Παγκοσμίως, ο αριθμός των εκτοπισμένων ανθρώπων ξεπέρασε για πρώτη φορά τα 100 εκατομμύρια.

«ΧΑΛΑΖΙ» ΑΠΟ ΠΥΡΑΥΛΟΥΣ

Η ΒΟΡΕΙΑ ΚΟΡΕΑ εκτόξευσε αριθμό ρεκόρ πυραύλων στη θάλασσα της Ιαπωνίας ως απάντηση στις μεγάλης κλίμακας κοινές στρατιωτικές ασκήσεις που πραγματοποίησαν η Νότια Κορέα και οι ΗΠΑ. Στο αποκορύφωμα, στις 2 Νοεμβρίου, 23 πύραυλοι εκτοξεύτηκαν μέσα σε ένα 24ωρο.

ΑΝΤΙΟ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

ΕΠΕΙΤΑ από 70 χρόνια στον θρόνο, η μονάρχη με την μεγαλύτερη θητεία στη Βρετανία, η βασίλισσα Ελισάβετ II, πέθανε στις 8 Σεπτεμβρίου σε ηλικία 96 ετών. Εκτιμάται ότι, πριν από την τελετή της κηδείας της, περίπου 250.000 πολίτες προσκύνησαν το φέρετρό της.

ΠΑΝΔΑΙΜΟΝΙΟ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΣΚ

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΣΗΜΑΔΙΑΚΗ χρονιά για τον Ίλον Μασκ, τον πλουσιότερο άνθρωπο του κόσμου η περιουσία του οποίου εκτιμάται ότι, στις αρχές Δεκεμβρίου, έφθανε τα σχεδόν 200 δισεκατομμύρια δολάρια, σύμφωνα με το Forbes. Ο διευθύνων σύμβουλος της Tesla και της SpaceX πρόσθεσε στο χαρτοφυλάκιό του το Twitter έναντι 44 δισεκατομμυρίων δολαρίων και σύντομα προκάλεσε αντιπαράθεση απολύοντας το μισό προσωπικό και επαναφέροντας σε λειτουργία τους λογαριασμούς προσώπων -όπως ο Ντόναλντ Τραμπ- που είχαν αποκλειστεί από την πλατφόρμα.

ΝΕΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΥΨΗ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ συλλογή του συνιδρυτή της Microsoft Πολ Άλεν, που περιλαμβάνει έργα του Σεζάν, του Κλιμτ και του Βαν Γκογκ, πουλήθηκε από τους Christie's έναντι 1,62 δισεκατομμυρίου δολαρίων, το μεγαλύτερο ποσό που έχει ποτέ καταβληθεί σε δημοπρασία έργων τέχνης. Παράλληλα, το περίφημο πορτρέτο της Μέρilin Μονρόε, που φιλοτέχνησε ο Άντι Γουόρχολ το 1964 σε μεταξοτυπία, έγινε το πιο ακριβό έργο τέχνης του 20ου αιώνα αφού πωλήθηκε από τον οίκο Christie's στην τιμή ρεκόρ των 195 εκατομμυρίων δολαρίων μέσα σε τέσσερα λεπτά.

ΤΙΤΑΝΕΣ ΤΟΥ ΤΕΝΙΣ

ΟΤΑΝ Ο ΡΑΦΑΕΛ ΝΑΔΑΛ κέρδισε το Ρολάν Γκαρός για 14η φορά, ο ισπανός άσος αύξησε το προσωπικό του ρεκόρ των Grand Slam σε 22 μπροστά από τους Νόβακ Τζόκοβιτς (21) και Ρότζερ Φέντερερ (20). Αυτή ήταν επίσης μια χρονιά αποχαιρετισμών με δύο από τους μεγαλύτερους αθλητές παγκοσμίως να κλείνουν την καριέρα τους: τον Φέντερερ και την Σερένα Γουίλιαμς, η οποία έχει κατακτήσει 23 Grand Slam.

ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΝΟΤΕΣ

ΤΟ 10^ο ΑΛΜΠΟΥΜ της αμερικανίδας τραγουδίστριας Τέιλορ Σουϊφτ με τίτλο «Midnights» προκάλεσε τέτοια φρενίτιδα ώστε να καταρρεύσει το Spotify καθώς οι θαυμαστές της που επιχειρήσαν να το ακούσουν μέσα σε μια μόνο ημέρα ήταν οι περισσότεροι σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο άλμπουμ. Δέκα από τα κομμάτια του μπήκαν στην πρώτη δεκάδα του Billboard Hot 100 -μια ακόμη πρωτιά. Ωστόσο, η τραγουδίστρια σημείωσε και μια αρνητική πρωτιά, καθώς βρέθηκε στην πρώτη θέση του καταλόγου των «μεγαλύτερων ρυπαντών με ιδιωτικό τζετ» μεταξύ των διασημοτήτων επειδή επιλέγει πολύ συχνά το μέσο αυτό για τις μετακινήσεις της. Τον Αύγουστο, που ανακοινώθηκε αυτή η αρνητική πρωτιά, μετρούσε ήδη 170 πτήσεις με το ιδιωτικό της τζετ.

ΟΚΤΩ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ, ο παγκόσμιος πληθυσμός -που αριθμούσε 2,5 δισεκατομμύρια ανθρώπους το 1950- ξεπέρασε τα οκτώ δισεκατομμύρια, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2022

Δέκα σημαντικά γεγονότα στον κόσμο

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, το κίνημα αμφισβήτησης στο Ιράν, η αμφισβήτηση του δικαιώματος της άμβλωσης στις Ηνωμένες Πολιτείες; ακολουθούν δέκα γεγονότα που σημάδεψαν το 2022 στον κόσμο, όπως τα κατέγραψε το Γαλλικό Πρακτορείο.

Ο Πούτιν εισβάλλει στην Ουκρανία

Στις 24 Φεβρουαρίου, ο Βλαντίμιρ Πούτιν εισβάλλει στην Ουκρανία, βυθίζοντας τον κόσμο σε μια κρίση που δεν έχει προηγούμενο από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Απέναντι στις χώρες μέλη του ΝΑΤΟ που διακηρύσσουν την υποστήριξή τους στην Ουκρανία, ο Ρώσος πρόεδρος εγείρει την απειλή χρήσης πυρηνικού όπλου, λέγοντας ότι είναι έτοιμος να χρησιμοποιήσει «όλα τα μέσα» που έχει στο οπλοστάσιό του.

Ο πόλεμος προκαλεί την πιο σημαντική ροή προσφύγων στην Ευρώπη από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και κοστίζει τη ζωή σε χιλιάδες στρατιώτες και αμάχους.

Ο Πούτιν -που λέει πως θέλει να «αποναζιστικοποιήσει» την Ουκρανία- βρίσκεται πολύ απομονωμένος διπλωματικά. Οι Δυτικοί επιβάλλουν στη Ρωσία οικονομικές κυρώσεις,

που γίνονται ολοένα και πιο αυστηρές με το πέρασμα του χρόνου, παραδίδοντας ταυτόχρονα όπλα στην Ουκρανία που αποκτά επίσης καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αφθονούν οι μαρτυρίες που κατηγορούν τον ρωσικό στρατό για παραβιάσεις, μεταξύ των οποίων δολοφονίες αμάχων, βασανιστήρια και βιασμοί.

Τα ρωσικά στρατεύματα εγκαταλείπουν την προσπάθειά τους στις αρχές της εισβολής να περικυκλώσουν την πρωτεύουσα Κίεβο, όπου ο Ουκρανός πρόεδρος Βολοντίμιρ Ζελένσκι απευθύνεται καθημερινά στους παγκόσμιους ηγέτες για να ζητήσει την υποστήριξή τους.

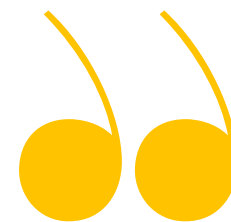
Ο πόλεμος κάνει επίσης να πλανάται η απειλή μιας παγκόσμιας επισιτιστικής κρίσης, λόγω του θαλάσσιου αποκλεισμού που επέ-

βαλε η Ρωσία στη Μαύρη Θάλασσα. Μια συμφωνία, η οποία επιτεύχθηκε τον Ιούλιο, επιτρέπει στην Ουκρανία να ξαναρχίσει σταδιακά να εξάγει τα σιτηρά της.

Τον Σεπτέμβριο, ο Πούτιν κηρύσσει επιστροφή περίπου 300.000 εφέδρων και ανακοινώνει την προσάρτηση τεσσάρων ουκρανικών κατεχόμενων περιφερειών μετά τη διεξαγωγή «δημοψηφισμάτων», ενώ ο ρωσικός στρατός σωρεύει ήπτες επί του πεδίου.

Μετά την εγκατάλειψη της περιφέρειας του Χαρκόβου (την πρώτη μεγάλη κατάκτησή της), η Μόσχα διατάζει στις αρχές Νοεμβρίου την αποχώρηση των δυνάμεών της από τη Χερσώνα (νότια). Η Ρωσία εξαπολύει εκατοντάδες πλήγματα εναντίον των ουκρανικών ενεργειακών δικτύων, βυθίζοντας εκατομμύρια Ουκρανούς στο σκοτάδι καθώς πλησιάζει ο χειμώνας.

Ο πόλεμος προκαλεί την πιο σημαντική ροή προσφύγων στην Ευρώπη από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και κοστίζει τη ζωή σε χιλιάδες στρατιώτες και αμάχους.

Ο πληθωρισμός ως απόρροια της ενεργειακής κρίσης

Η εκτόξευση των τιμών, που ξεκίνησε το 2021 λόγω της αποδιοργάνωσης των εφοδιαστικών αλυσίδων σε συνδυασμό με την ισχυρή ζήτηση βασικών προϊόντων και υπηρεσιών κατά την επανεκκίνηση των οικονομιών μετά την Covid, επιταχύνεται το 2022 για να φθάσει σε επίπεδα πρωτόγνωρα από τα χρόνια του 1970 και του 1980. Ο πληθωρισμός φθάνει το 10,1% το Νοέμβριο στην ευρωζώνη. Αναμένεται να φθάσει το 8% στο τέταρτο τρίμηνο στις χώρες της G20, επηρεάζοντας την παγκόσμια ανάπτυξη με την αύξηση του κόστους παραγωγής των επιχειρήσεων.

Ο πληθωρισμός τροφοδοτείται από τον πόλεμο στην Ουκρανία που βυθίζει την Ευρώπη σε βαθιά ενεργειακή κρίση. Η Ρωσία, υπό την επίδραση των δυτικών κυρώσεων, πολλαπλασιάζει τα αντίποινα φθάνοντας μέχρι να πλήξει το ευαίσθητο σημείο της

ΕΕ: την εξάρτησή της από το ρωσικό αέριο. Οι εξαγωγές ρωσικού αερίου, κυρίως μέσω των πολύ εξαρτώμενων Γερμανίας και Ιταλίας, είναι σε ελεύθερη πτώση.

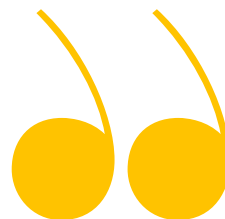
«Η παγκόσμια οικονομία υφίσταται τη μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση από τα χρόνια του 1970», υπογραμμίζει ο ΟΟΣΑ.

Ο πόλεμος προκαλεί επίσης αύξηση των τιμών των δημητριακών και κατά συνέπεια των ζωοτροφών.

Λόγω των επίμονων υγειονομικών περιορισμών που συνδέονται με την Covid-19, των ελλείψεων ηλεκτρονικών τσιπ, που κατασκευάζονται στην πλειονότητά τους στην Ταϊβάν, επιβραδύνονται επίσης πολλοί τομείς.

Προκειμένου να τιθασεύσει τον πληθωρισμό, η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) αυξάνει επιθετικά τα επιτόκιά της από τον Μάρτιο, καθιστώντας τον δανεισμό όλο και πιο ακριβό, με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να ακολουθεί.

«Η παγκόσμια οικονομία υφίσταται τη μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση από τα χρόνια του 1970», υπογραμμίζει ο ΟΟΣΑ

ΗΠΑ

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΜΒΛΩΣΗ

ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ, το Ανώτατο Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών δίνει σε κάθε Πολιτεία την ελευθερία να απαγορεύσει τις αμβλώσεις στο έδαφός της, καταργώντας το εμβληματικό διάταγμα "Roe v. Wade" του 1973. Έπειτα από αυτή τη μεταστροφή, περίπου 20 πολιτείες απαγορεύουν πλήρως ή περιορίζουν εις βάθος το δικαίωμα στην εθελούσια διακοπή της εγκυμοσύνης και το θέμα αυτό είναι μεταξύ των θεμάτων που κυριαρχούν στην προεκλογική εκστρατεία για τις ενδιάμεσες εκλογές.

Τον Νοέμβριο, οι ενδιάμεσες εκλογές δεν καταλήγουν σε ένα συντηρητικό κόκκινο "κύμα", όπως ανέμεναν οι υποστηρικτές του πρώην προέδρου Ντόναλντ Τραμπ. Οι Δημοκρατικοί διατηρούν τον έλεγχο της Γερουσίας (τον Δεκέμβριο παίρνουν και την έδρα της Τζόρτζια) και οι Ρεπουμπλικανοί εξασφαλίζουν ισχυρή πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο Ντόναλντ Τραμπ ανακοινώνει παρ' όλ' αυτά την υποψηφιότητά του στις προεδρικές εκλογές του 2024. Η μάχη για το ρεπουμπλικανικό χρίσμα προβλέπεται σκληρή, με πολλούς άλλους δυνητικούς υποψηφίους, μεταξύ των οποίων ο κυβερνήτης της Φλόριντα Ρον ΝτεΣάντις, ανερχόμενο αστέρι της αμερικανικής σκληρής δεξιάς.

Η υποψηφιότητα του πρώην προέδρου θα μπορούσε εξάλλου να απειληθεί από ενδεχόμενες δικαστικές διώξεις, καθώς τον Νοέμβριο ορίζεται ένας ειδικός εισαγγελέας για δύο από τις πολλές έρευνες που τον θέτουν στο στόχαστρο.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΤΑΘΕΙΑ

ΕΠΕΙΤΑ από μια διαδοχή σκανδάλων και μια πλημμυρίδα παραιτήσεων μελών της κυβέρνησής του, ο Συντηρητικός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον παραιτείται τον Ιούλιο. Ο Λιζ Τρας ορίζεται επίσημα διάδοχός του στην Ντάουνινγκ Στριτ από τη βασίλισσα Ελισάβετ Β', δύο ημέρες πριν από τον θάνατο, στις 8 Οκτωβρίου, της βασίλισσας, έπειτα από 70 χρόνια στον θρόνο. Στις 10 Σεπτεμβρίου, ο Κάρολος Γ' ανακηρύσσεται βασιλιάς.

Η πιο εφήμερη πρωθυπουργός στη σύγχρονη ιστορία της χώρας, η Λιζ Τρας παραμένει μόνο 44 ημέρες στον θώκο προτού παραιτηθεί με τη σειρά της, έχοντας προλάβει στο μεταξύ να προκαλέσει πολιτική και οικονομική κρίση με το 'ριζοσπαστικό' οικονομικό πρόγραμμά της.

Ο Ρίσι Σούνακ ανέρχεται στην εξουσία στα τέλη Οκτωβρίου, σε μια πρωτόγνωρη για τη Βρετανία περίοδο αβεβαιότητας. Είναι ο πέμπτος πρωθυπουργός στη Βρετανία μετά το δημοψήφισμα για το Brexit το 2016. Τεράστιες προκλήσεις αναμένουν τον 42χρονο πρώην τραπεζίτη και υπουργό Οικονομικών: πληθωρισμός πάνω από 10%, ένα σύστημα υγείας που επιδεινώνεται... Το τέλος της χρονιάς συνοδεύεται από μια διαδοχικές απεργίες.

Ακραία καιρικά φαινόμενα

Το 2022 πολλαπλασιάστηκαν οι καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική υπερθέρμανση.

Το καλοκαίρι είναι το πιο ζεστό που καταγράφηκε ποτέ στην Ευρώπη, ρεκόρ θερμοκρασιών και καύσωνες προκαλούν ξηρασία και δασικές πυρκαγιές (τουλάχιστον 6.600.000 στρέμματα δάσους γίνονται στάχτη από τον Ιανουάριο μέχρι τα μέσα Αυγούστου στην ΕΕ, ένα ρεκόρ). Οι παγετώνες των Άλπεων καταγράφουν απώλειες ρεκόρ στη μάζα πάγου.

Τουλάχιστον 15.000 θάνατοι συνδέονται άμεσα με τον καύσωνα στη Γηραιά Ήπειρο, σύμφωνα τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Η Κίνα καταρρίπτει επίσης ρεκόρ ζέστης τον Αύγουστο και η ξηρασία απειλεί με λιμό το Κέρας της Αφρικής.

Οι πυρκαγιές και η αποψίλωση καταρρίπτουν νέα ρεκόρ στην Αμαζονία της Βραζιλίας.

Στο Πακιστάν, ιστορικών διαστάσεων πλημμύρες που συνδέονται με έναν ασυνήθιστο μουσώνα έχουν αποτέλεσμα 1.700 άνθρωποι να χάσουν τη ζωή τους και οκτώ εκατομμύρια άλ-

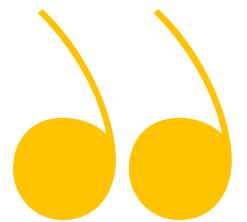
λοι να εκτοπιστούν, ενώ το ένα τρίτο της χώρας βρίσκεται κάτω από το νερό.

Αν οι προβλέψεις για φέτος επιβεβαιωθούν, τα χρόνια από το 2015 έως το 2022 θα είναι τα πιο ζεστά που έχουν καταγραφεί ποτέ, προειδοποιεί ο Παγκόσμιος Οργανισμός Μετεωρολογίας.

Έπειτα από δύσκολες διαπραγματεύσεις, η διάσκεψη του ΟΗΕ για το κλίμα (COP27) τελειώνει στις 20 Νοεμβρίου στο Σαρμ ελ-Σέιχ (Αίγυπτος) με έναν συμβιβασμό για τη βοήθεια στις φτωχές χώρες που επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή, αλλά και μια αποτυχία να οριστούν νέοι φιλόδοξοι στόχοι για τη μείωση των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Στα μέσα Δεκεμβρίου, περισσότερα από 190 κράτη υιοθετούν μια ιστορική συμφωνία στο Μόντρεαλ σε μια προσπάθεια να σταματήσουν την καταστροφή της βιοποικιλότητας και των φυσικών πόρων της. Η συμφωνία προβλέπει έναν οδικό χάρτη με κύριο στόχο την προστασία του 30% του πλανήτη μέχρι το έτος 2030.

Τουλάχιστον 15.000 θάνατοι συνδέονται άμεσα με τον καύσωνα στη Γηραιά Ήπειρο, σύμφωνα τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

IPAN

ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΝΤΙΛΑΣ, ΒΙΑΙΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

ΣΤΙΣ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, η Μαχσά Αμινί, μια 22χρονη Ιρανή κουρδικής καταγωγής, πεθαίνει στο νοσοκομείο, τρεις ημέρες μετά τη σύλληψή της από την αστυνομία ηθών που την κατηγορεί ότι παραβίασε τον αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα της Ισλαμικής Δημοκρατίας για τις γυναίκες.

Ο θάνατός της προκαλεί ένα κύμα διαδηλώσεων σε όλο το Ιράν, που δεν έχει προηγούμενο μετά την Ισλαμική Επανάσταση του 1979.

Οι νέες γυναίκες βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή του κινήματος αμφισβήτησης, με ορισμένες να βγάζουν και να καίνε τις μαντίλες τους αφηφώντας τις αρχές, όπως δείχνουν βίντεο.

Οι διαδηλώσεις για την ελευθερία των γυναικών μετατρέπονται σταδιακά σε ένα ευρύτερο κίνημα εναντίον του ισλαμικού καθεστώτος, κερδίζοντας τους δρόμους, τα πανεπιστήμια ακόμη και τα σχολεία, παρά την καταστολή. Οι αρχές κάνουν λόγο για τουλάχιστον 300 θανάτους (μέχρι τις 5/12), με μια ΜΚΟ με έδρα τη Νορβηγία να καταγράφει τουλάχιστον 469.

Στις αρχές Δεκεμβρίου, η εξουσία κάνει μια χειρονομία προς τους διαδηλωτές, ανακοινώνοντας τη διάλυση της αστυνομίας ηθών. Ωστόσο αμέσως μετά το Ιράν εκτελεί δι' απαγχονισμού δύο νεαρούς άνδρες που έχουν καταδικαστεί για αδικήματα σχετικά με τις διαδηλώσεις.

Επανεκλογή του Σι-Αμφισβήτηση της πολιτικής της «μηδενικής Covid»

Ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ επανεκλέγεται τον Οκτώβριο επικεφαλής του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος (ΚΚΚ) κατά το 20ό συνέδριο του ΚΚΚ, περιβαλλόμενος από πιστούς σε αυτόν συμμάχους, για να γίνει ο πιο ισχυρός ηγέτης της σύγχρονης Κίνας.

Στη διάρκεια των δέκα χρόνων που βρίσκεται στην ηγεσία της χώρας, ο Σι Τζινπίνγκ επιδεικνύει μια επιθυμία για έλεγχο, παρεμβαίνοντας σε όλους σχεδόν τους μηχανισμούς τη χώρας και προκαλώντας διεθνείς επικρίσεις για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα.

Συντηρεί επίσης μια επιδεινούμενη αντιπαλότητα με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι εντάσεις στο Στενό της Ταϊβάν φθάνουν στο υψηλότερο επίπεδο τους εδώ και χρόνια μετά την επίσκεψη της προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ Νάνσι Πελόζι στις αρχές Αυγούστου στο αυτόνομο νησί.

Η Κίνα προχωρά σε αντίποινα πραγματοποιώντας χερσαία και ναυτικά γυμνάσια έκτασης άνευ προηγουμένου από τα μέσα των χρόνων του 1990. Και ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν δηλώνει πως τα αμερικανικά στρατεύματα θα υπερασπιστούν την Ταϊβάν, αν το νησί δεχθεί εισβολή από την Κίνα.

Η στρατηγική της χώρας για «μηδενική Covid», που οδηγεί σε λοκντάουν ολόκληρες συνοικίες ή πόλεις με το που εμφανίζονται εστίες, προκαλεί στα τέλη Νοεμβρίου τις μεγαλύτερες εδώ και δεκαετίες διαδηλώσεις.

Οι αρχές αντιδρούν με καταστολή και στη συνέχεια, το Δεκέμβριο, με μια γενική χαλάρωση των υγειονομικών κανόνων για να κατευνάσουν τη λαϊκή οργή και να ανορθώσουν την παραπαίουσα οικονομία. Στο τέλος Δεκεμβρίου η Κίνα ανακοινώνει τελικά πως στις 8 Ιανουαρίου θα βάλει τέλος στην υποχρεωτική καραντίνα όταν φθάνει κάποιος στη χώρα, τελευταίο κατάλοιπο της αυστηρής υγειονομικής πολιτικής της «μηδενικής Covid».

Μετά τη χαλάρωση αυτή, τα κρούσματα της Covid σημειώνουν έκρηξη στη χώρα, με αποτέλεσμα τα νοσοκομεία να δεχθούν μεγάλη πίεση, ενώ έλλειψη αντιπυρετικών και αντιγριπικών φαρμάκων πλήττει τα φαρμακεία.

Η στρατηγική της χώρας για «μηδενική Covid», που οδηγεί σε λοκντάουν ολόκληρες συνοικίες ή πόλεις με το που εμφανίζονται εστίες, προκαλεί στα τέλη Νοεμβρίου τις μεγαλύτερες εδώ και δεκαετίες διαδηλώσεις.

Νίκες και ήττες για την ακροδεξιά

Επειτα από τέσσερα χρόνια στην εξουσία, ο ακροδεξιός πρόεδρος της Βραζιλίας Ζαΐρ Μπολσονάρου ηττήθηκε με μικρή διαφορά από τον αριστερό Λουίς Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα στις προεδρικές εκλογές της 30ής Οκτωβρίου, έπειτα από μια τοξική προεκλογική εκστρατεία.

Ο Λούλα, που είχε φυλακιστεί για διαφθορά (2018-2019) προτού ακρωθεί η καταδίκη του από τη δικαιοσύνη, θα επιστρέψει επίσημα ως επικεφαλής του βραζιλιάνικου κράτους την 1η Ιανουαρίου 2023. Η επιτυχία του μοιάζει να σηματοδοτεί την επιστροφή της αριστεράς στη Λατινική Αμερική.

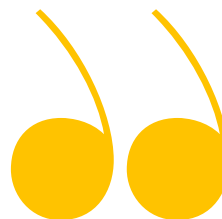
Στην Ευρώπη, αντίθετα, οι υπερσυντηρητικοί καταγράφουν ηχηρές νίκες στις βουλευτικές εκλογές σε πολλές χώρες, αρχής γενομένης τον Απρίλιο με την τέταρτη διαδοχική νίκη του ηγέτη του συγγραφικού εθνικιστικού κόμματος Βίκτορ Ορμπάν.

Στη Γαλλία, ο Εθνικός Συναγερμός (ακροδεξιά) της Μαρίν Λεπέν καταγράφει μια ιστορική επιτυχία τον Ιούνιο και γίνεται το πρώτο αντιπολιτευόμενο κόμμα στην Εθνοσυνέλευση, όπου ο αρχηγός του κράτους Εμανουέλ Μακρόν χάνει την απόλυτη πλειοψηφία.

Το εθνικιστικό και αντιμεταναστευτικό κόμμα Δημοκράτες της Σουηδίας (SD) είναι ο μεγάλος νικητής των εκλογών του Σεπτεμβρίου και γίνεται η δεύτερη πολιτική δύναμη στη χώρα.

Στην Ιταλία, η Τζόρτζια Μελόνι κερδίζει μια ιστορική νίκη τον Σεπτέμβριο με το μεταφασιστικό κόμμα της Αδέλφια της Ιταλίας και τον Οκτώβριο διορίζεται πρωθυπουργός.

Στην Ευρώπη, αντίθετα, οι υπερσυντηρητικοί καταγράφουν ηχηρές νίκες στις βουλευτικές εκλογές σε πολλές χώρες

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

ΕΛΠΙΔΑ ΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΕΠΕΙΤΑ από δύο χρόνια σύγκρουσης, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Αιθιοπίας και οι αρχές των ανταρτών της βόρειας επαρχίας Τιγκράι υπογράφουν στις 2 Νοεμβρίου στην Πρετόρια συμφωνία «διακοπής των εχθροπραξιών», η οποία έχει σκοπό να θέσει τέλος σε έναν πόλεμο τον οποίο μη κυβερνητικές οργανώσεις χαρακτήρισαν «έναν από τους πιο φονικούς στον κόσμο». Έπειτα από πέντε μήνες κατάπαυσης του πυρός, οι μάχες είχαν αναζωπυρωθεί στα τέλη Αυγούστου. Η σύγκρουση, στην οποία αντιπαρατίθενται από τον Νοέμβριο η Αιθιοπία, η οποία υποστηρίζεται κυρίως από δυνάμεις της γειτονικής Ερυθραίας, με τις αρχές των ανταρτών της Τιγκράι, σηματοδότηκε από ενδεχόμενα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που διαπράχθηκαν από «όλα τα μέρη» σύμφωνα με τον ΟΗΕ, και οδήγησε στον εκτοπισμό τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων Αιθιόπων.

Εκτός από τον αφοπλισμό των ανταρτών, η συμφωνία ειρήνης αναμένεται να επιτρέψει την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στο Τιγκράι, που έχει σχεδόν αποκοπεί από τον υπόλοιπο κόσμο και τα έξι εκατομμύρια των κατοίκων του στερούνται τροφής και φαρμάκων εδώ και περισσότερο από έναν χρόνο. Η πρώτη αυτοκινητοπομπή μεταφοράς βοήθειας από τα τέλη Αυγούστου φθάνει στις 16 Νοεμβρίου.

Το Κατάρ, αμφιλεγόμενος οικοδεσπότης του Μουντιάλ 2022

Η διεξαγωγή του Μουντιάλ 2022 στο Κατάρ -από τις 20 Νοεμβρίου έως τις 18 Δεκεμβρίου- προκαλεί πλημμυρίδα επικρίσεων για το μικρό κράτος του Κόλπου.

Η πρώτη αραβική χώρα που διοργανώνει το παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου επικρίνεται για τη μεταχείριση των ξένων εργατών, των ΛΟΑΤΚΙ+ και των γυναικών ή ακόμη για τη χρήση κλιματισμού στα στάδια της εν μέσω κλιματικής αλλαγής.

Επικρίνεται ιδιαίτερα η μεταχείριση των μεταναστών εργατών -απαραίτητοι σε μια

χώρα όπου οι Καταριανοί αποτελούν μόλις το 10% ενός πληθυσμού τριών εκατομμυρίων κατοίκων. Μερικά ΜΜΕ αναφέρουν χιλιάδες θανάτους στα εργοτάξια, απολογισμό τον οποίο διαψεύδει η Ντόχα.

Κερασάκι στην τούρτα, η ελληνίδα ευρωβουλευτής Εύα Καϊλή κατηγορείται στο πλαίσιο ενός ηχηρού σκανδάλου διαφθοράς, στο οποίο εμπλέκεται το Κατάρ.

Μετά την απειλή για επιβολή αθλητικών κυρώσεων από τη FIFA, την παγκόσμια αρχή για το ποδόσφαιρο, κανένας αρχηγός εθνικής ομάδας δεν μπορεί να φοράει το περιβραχιό-

νιο "One Love" κατά της ομοφοβίας όταν ξεκινά το τουρνουά. Όσοι διαφωνούν εκφράζονται με διάφορες συμβολικές χειρονομίες (Γερμανοί παίκτες μιμούνται το φίμωτρο, Ευρωπαίοι υπουργοί φορούν το περιβραχιόνιο με το ουράνιο τόξο όταν ανεβαίνουν στην εξέδρα των επισήμων), ενώ δίνεται το εναρκτήριο λάκτισμα.

Στις 18 Δεκεμβρίου, έπειτα από αναμονή 36 ετών, 120 λεπτά αγώνα και τη διαδικασία των πέναλτι, η Αργεντινή κατακτά το τρίτο της Παγκόσμιο Κύπελλο νικώντας την κάτοχο του τίτλου Γαλλία.

Το Κατάρ επικρίνεται για τη μεταχείριση και τον θάνατο ξένων εργατών, των ΛΟΑΤΚΙ+ και των γυναικών ή ακόμη για τη χρήση κλιματισμού στα στάδια της εν μέσω κλιματικής αλλαγής.

